

Nye historiske Bøger.

I Lighed med tidligere Aar, vil vi ogsaa i dette nævne enkelte af de nye udkomne historiske Bøger, som er kommen os for Øje, og som vi synes maatte have nogen Interesse for Aar-bøgernes Læsere. Dette synes at være lige meget i Forlæggers og Forfatterens, som i Medlemmernes Interesse, at faa en ganske kort Beskrivelse af det væsentlige af Indholdet i disse Bøger; og først og fremmest vil vi da nævne nogle, der særlig beskæftiger sig med fynske Forhold.

Der er saaledes: »**En fynsk Sognekommune**« af fhv. Folketingsmand R. Chr. Sørensen Allesø. Det er Udgiverens eget Fødesogn, Allesø og Næsbyhoved Sogne, der er Tale om. Det er en særdeles udførlig og tiltalende Beskrivelse, der er ledsaget af en Del gode Billeder, bl. a. af gamle Gaarde og Huse, og Forfatteren tilbyder Medlemmer af Historisk Samfund Bogen til halv Pris, 125 Øre.

En noget lignende er »Historiske Oplysninger om **Verninge Sogn**« af vor, lige afdøde, saa velbekendte historiske Forfatter Pastor John M. Møller. Bogen er tilegnet Verninge Menighed og er et ganske udmærket Skrift, der klarer flere Ting, som hidtil har været en Gaade; omtaler flere interessante Træk fra Ambrosius Stubs Liv, væsentlig hentede ved møjsommeligt Arbejde fra Retsprotokollerne, og som gør Bogen fortjent til at læses langt ud over Sognets Grændser. Ligeledes er det af Betydning, at det gamle Digt fra 1703 om Verninge Præstegaard, hvoraf der aabenbart kun findes det ene Exemplar i Stiftsbiblioteket, nu er bevaret i denne Bog og dets Forfatters Navn draget frem for Lyset*).

---

*) Jeg benytter Lejligheden til at rette en Fejl, som er indløbet i forrige Aarvog S. 440 om »Slaugs Herred« af John M. (ikke V., som der urigtigt staar) Møller, hvori det fejlagtigt siges, at Forfatteren fik Understøttelse af den Raben-

Et af de betydeligste Værker, som her skal nævnes, er Landsarkivar G. L. Wads »**Fra Fyns Fortid**«, der har Undertitlen: »Samlinger og Studier«, er udkommet paa Lybeckers Forlag i to Bind og indeholder en Mængde betydeligt historisk Stof, der her fremtræder paa en overmaade interessant og fængslende Maade, saa selv en »Hader« af historisk Læsning nødig lægger Bogen fra sig, før han er naaet Enden. Paa de over 800 Sider findes selvfølgelig beskrevet en Masse Ting, men jeg skal blot nævne Afhandlingerne om »*Sibylle Gjøre*« og »*To odensiske Monumenter*«, i hvilken sidste der navnlig fremkommer meget interessant om den bekendte adelige Familie Mule. Men af den allerstørste Betydning til Klaring af de paagældende Personers hele Væsen er dog Brevvekslingen mellem »*Vedel Simonsen og Werlauff*«. Bogen ender med en Omtale af den hidtil ukendte Salmedigter i Assens, *Peder Nielsen Kjøge*. Carlsbergfonden har understøttet Udgivelsen og det taler bedre end nogen Anmeldelse om Værkets Betydning.

Endnu skal jeg lige nævne et andet pænt Skrift, af Gustav Rasmussen: »**Aalykkegaard**«, med mange smukke Billeder og beskrivende den bekendte Gaard og »Lykke« gennem 6 Hundrede Aar.

Derefter vil jeg gaa over til at nævne enkelte Bøger af mere almen historisk Interesse. Og vil da, som det sig »hør og bør«, først nævne Bering Liisberg: »**Kvinden i dansk Historie**« (Hagerups Forlag). Det er en smuk Bog med lødigt Indhold, og dog prisværdig kortfattet, saaledes at enhver vil vedligeholde Interessen til Slutningen. Der er 5 Afhandlinger, som alle bør nævnes: 1) »*Svigerinder, Dronning Sophie Amalie og Leonora Christine*«. 2) »*Det gruelige Frimurermord, Caroline Amalie Thielo*«. 3) »*Gamle Breve, Bente Frederikke Dannemand*«. 4) »*Dronning og Elskerinde, Caroline Mathilde*«. 5) »*Hendes Naades Glorie, Louise Christine Grevinde Danner*«. Disse Overskrifter er tilstrækkelig talende, naar man kender Forfatteren og behøver derfor ingen yderligere Kommentar.

Noget lignende kan med rette siges om den næste Bog fra samme Forlag, nemlig »**Fra Renaissance til Empire**« af Dr. Louis Bobé, der ligesom den foregaaende er sjælden smukt ud-

---

Levetzauseke Fond, det var nemlig fra Carlsberg-Fondet og den grevelige Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse han fik Hjælpen.

styret og med et rigt Indhold, fortalte paa en fængslende Maade, som det er denne Forfatter værdigt. Saaledes om »*Lystrejser og Lystgaarde i Københavns Omegn*«, »*Adelsliv i Holsten*«, »*Operahusets Brand paa Amalienborg 1689*«, »*Charlotte Dorothea Biehl*«, »*Dronning Caroline Mathilde i Celle*«, »*Sangen om Havet*«. »*Bakkehuset*«, »*Fra Adam Oehlenschlägers Skoletid*« og »*Nordisk Kunstnerjul og Kunstnerliv i Rom*«.

Den gamle Hædersmand Oberst *N. P. Jensen* har netop nu afsluttet II. Del af sine »*Livserindringer*«. Den saa vel bekendte Officer har jo deltaget i begge vore to sidste Krige for Sønderjylland, og noget af det mest interessante i Bogen er da ogsaa anførte Træk fra disse Begivenheder. Ogsaa fra hans politiske Liv er meddelt flere læseværdige Afsnit, men det bedste er dog Oberstens Oplevelser ved Berøringen med Kongehuset, hos hvis enkelte Medlemmer Forfatteren var en velset Gæst.

»*Dansk Tidskrift-Index*« paa Lybeckers Forlag af Svend Dahl og Th. Døssing, er en systematisk Fortegnelse over Indholdet af 165 danske Tidsskrifter. Heri vil man finde alt ordnet efter de forskellige Fag, saaledes at man yderst let kan finde det, man søger, og dermed sparer en umaadelig Mængde Tid, hvilket selvindlysende er af den største Betydning for Forskere og andre interesserede Læsere.

Dansk historisk Fællesforening har udsendt 5te og 6te Hefte af »*Fortid og Nutid*«, af hvis gode Indhold skal nævnes T. B. Bang: »*Lensregnskaberne og deres Benyttelse som historisk Kilde*«. Severinsen: »*En historisk Kilde*« og »*Nyt fra vore videnskabelige Institutioner*« o. s. v. Endvidere skal nævnes, at her findes en Meddelelse om Aabningstider for vore historisk-videnskabelige Institutioner i København, hvad der jo har sin særlige Interesse for alle Historikere, der vil benytte en ledig Time, naar de kommer til Hovedstaden, og ikke mindst for os Fynboere, der har saa langt at rejse.

»*Danske Herregaardes Ejere*« af Hofjægermester, Baron H. H. Berner Schilden Holsten til Langesø, er et særdeles monumentalt Værk, i hvilket man paa en hurtig og letfattelig Maade kan faa en Oversigt over de danske Herregaardes Ejere, og i hvilket man tillige faar en lille Indsigt i vedkommendes Afstamning. Forhaabentlig maa dette Værk have den Betydning, at Bøndergaardenes og Husenes Ejere efterhaanden vil faa en lig-

nende Interesse for deres Forfædre og Formænd i Ejendommen; thi den Uvidenhed, som paa dette Omraade hersker de allerfleste Steder, er utilgivelig i vor oplyste Tid — Det omhandlede Værk er hidtil udkommet i 3 Hefter, indeholdende: 1) *Grevskaberne*, 2) *Baronierne* og 3) *Fideicommissgodserne*. Det var ønskeligt, om Forfatteren maatte nyde en saadan Paaskønnelse for sit Arbejde, at han finder sig foranlediget til en Fortsættelse af de endnu resterende almindelige *Hovedgaarde*. Ønskeligt vilde det ogsaa være, om der ved hver Gaard fandtes mindst eet Billede af samme, og dette kunde sikkert ske uden særlig store Udgifter, da Clichéer til de fleste aabenbart er til Stede.

I Dagbladene vil sikkert mellem Aar og Dag findes flere gode historiske Afhandlinger, som det vilde være ønskeligt for kommende Forskere at have let Adgang til at finde. Dette er nu vanskeligt, da der jo ingen Register er til Bladene. Her i Aarbogen kunde man lige nævne de allervigtigste historiske Artikler, hvoraf der næppe vil komme mere end ganske enkelte i hvert Blad, saaledes som i **Fyns Tidende** 1916: »*De Vissenbjerg Røvere*« og »*Om Boyes Forbryderkomplot*« m. v., ligesom i **Bogense Avis**: »*En nulevende fynsk Bondekones Nedstamning fra Gorm den Gamle*« o. s. v.

Historisk Samfund tillader sig at bede Bladenes Redaktioner om det maa faa tilsendt saadanne enkelte Nr. eller eventuelle Særtryk, for saaledes efter at være gjort opmærksom derpaa at kunne meddele det i den først udkommende Aarbog.

F. Hjort.

Meddelelser til Medlemmerne.

Historisk Samfund afholdt sin aarlige Generalforsamling i Odense den 12. Februar 1916. Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar, hvorefter der udspandt sig en meget livlig og stærkt interesseret Diskussion om forskellige Spørgsmaal. Bl. a. blev der fra Generalforsamlingen foreslaet og enstemmigt vedtaget at sætte den bekendte Historiker *Conferentsraad Wedel-Simonsen* et Minde, om muligt paa hans Fødested og Ejendom, Elvedgaard. Formanden lovede at foretage de indledende Skridt til Realisationen af denne Sag. Desuden vedtog man at lade nye tiltrædende Medlemmer faa de udkomne Aarbøger for halv Pris; ligesom det paalagdes Bestyrelsen at fremlægge et Budget ved Generalforsamlingen for det kommende Regnskabsaar. Af Bestyrelsen fratraadte Skolebestyrer Skriver, der ikke ønskede Genvalg, hvorefter Apotheker Helm i Middelfart valgtes og tiltraadte Bestyrelsen; Suppleanter og Revisorer genvalgtes.

Efter Generalforsamlingen holdt Hr. Højskoleforstander *Dissing*, Vejstrup, et overmaade livligt og interessant Foredrag om *Ambrosius Stub*, hvilket paahørtes med megen Opmærksomhed af den ret store Forsamling.

I Lighed med tidligere Aar har vi ogsaa i Aar modtaget Understøttelse til Fremme af vort Formaal, saaledes fra Staten 200 Kr., Fyns Stifts patriotiske Selskab 25 Kr., Assens Amtsraad 25 Kr. og Forlagsboghandler Milo 25 Kr. Bestyrelsen udtaler herved gennem Skriftudvalget sin varme Tak for denne udmærkede Støtte fra de nævnte Bidragydere. Ligeledes vil vi benytte Lejligheden til at bringe de forskellige Sogneraad, som har indmeldt sig i vort Samfund, vor Tak for den Interesse, de derved har vist for Sagen. Forhaabentlig vil vi efterhånden

opnaa at samle alle vore By- og Sogneraad, hvilket vilde styrke vor Arbejdsevne ganske betydeligt.

Bestyrelsen er altid villig til uden Betaling at skaffe Foredragsholdere til Foreninger i Byer og paa Landet, hvor man tror, der er et villigt Øre for den Sag, vi arbejder for.

Ogsaa i Aar har enkelte Landboforeninger ønsket at høre lidt om Historisk Samfunds Virksomhed, og Formanden har derfor været tilstede ved Møder i *Bondestandens* og *Baag Herreds* Landboforening, ligesom han ogsaa har holdt Møder i *Nørre Lyndelse*, *Sørslev* og *Grindløse* samt paa *Næsbyhoved* Slotsbanke, hvor Magister *Bang* talte om Nordfynsk Bondeliv gennem 300 Aar, meget interessant; Vejret var godt og Naturen skøn, men der var kun meget faa Tilhørere. — Hovedpunktet i Virksomheden var imidlertid Historisk Fællesforenings 3 Dages Møde i Nyborg 16.—18. Juni, som havde fundet god Tilslutning, især ved Søndagsmøderne. Ulige interessantere var imidlertid Udflugten til *Holckenhavn*, hvor alt baade ude og inde blev forevist og foreklaret, ligesom *Lehnsbaron Holck* viste Deltaerne den mest udsøgte Gæstfrihed. Ogsaa Udflugten til *Rygaard* og *Ørbæklunde* ældgamle og ejendommelige Herresæder vandt megen Paaskønnelse, ligesom Fremvisningen af *Nyborg Slot* og den *gamle Kirke* og *Kloster* m. v. Der blev alle Steder holdt udmærkede videnskabelige Foredrag af forskellige bekendte Videnskabsmænd.

Men det bedste Vidnesbyrd om, at den historiske Interesse er i glædelig Vækst, tør dog Fremgangen i Medlemsantallet være. Vi har nu virket i fem Aar, og Antallet af Medlemmer i de enkelte Aar har været som følger: 1912 var vi kun 13, derimod gik det i 1913 op til 279 og i 1914 til 311, og endelig i 1915 til 460, medens vi nu ved Slutningen af 1916 staar med 540 Medlemmer. Vi opfordrer alle Medlemmer, og specielt Repræsentanterne, til at arbejde videre for Tilgang af nye Medlemmer, og især henleder vi Opmærksomheden paa de Egne, hvor vi er svagt repræsenteret, som det vil fremgaa af Medlemslisten.

Paa Foranledning af Historisk Samfund undersøgte den kgl. Bygningsinspektør i Odense sammen med Formanden og Lærer Elling en gammel sulebygget Gaard i Søndersø. Nævnte Gaard, som antagelig er 150—200 Aar gammel, skal delvis nedbrydes i Aar, hvorfor der blev drøftet Planer om Køb af Gaarden til

et Slags Museum for gamle Genstande. Men det viste sig, at det var aldeles umuligt at skaffe den forlangte Sum tilveje og Planen maatte opgives. Nationalmuseet blev gjort opmærksom paa Sagen, og Arkitekt Mogens Clemmensen, som for Tiden restaurerer Nyborg Slot, undersøgte og opmaalte Gaarden og fandt, at den som Helhed næppe var værd at bevare, da kun Stuehuset, og til Dels de to Længer var af større Interesse ved deres Sulekonstruktion og lerklinede Vægge. Nationalmuseet har senere henstillet til Ejeren at bevare Stuehuset og i det mindste den vestlige Længe.

Nationalmuseet vil med Tak modtage Oplysninger om lignende gamle sulebyggede Gaarde i Odense og Assens Amter, og Bestyrelsen for Historisk Samfund vil gerne, om ønskes, modtage saadanne Oplysninger og sende dem videre.

Skriftudvalget har i de allersidste Dage forhandlet med Ejenderne af Elvedgaard, Stiftsdamerne, Frøknerne Wedel Heinen, angaaende Rejsningen af en Mindesten for Wedel Simonsen. Damerne er med megen Interesse og Forstaaelse af Sagen beredvilligt gaaet ind paa at overlade Historisk Samfund at opsætte en Mindesten paa en pæn Plads i Haven, der jo som bekendt var den gamle Wedel Simonsens Kælebarn, hvori han arbejdede til det sidste, og som for sine Seværdigheder var et søgt Udflugtssted gennem mange Aar.

Bestyrelsen haaber, at Medlemmerne, som har bragt denne Sag frem, nu ogsaa vil lægge sig i Selen for, at der kan komme saa mange Penge ind, at vi kan sætte en af vore første Historikere et værdigt Minde. Bestyrelsen modtager Beløbene og sørger for Anvendelsen efter Bestemmelsen, og *alle Medlemmer* hjælper til at indsamle smaa og store Summer, som Folk har Evne og Lyst til at give. Vi gaar i Gang med Arbejdet straks, saaledes at Mindestenen kan afsløres snarest muligt.

Skriftudvalget.

Regnskab for Historisk Samfund for Odense og Assens Amter 1915.

Indtægt.

Beholdning fra forrige Aar.....	158 Kr. 58 Øre
Medlemsbidrag pr. 1915 for 414 Medlem- mer à 2 Kr.	828 — » —
Medlemsbidrag pr. 1915 for 15 Medlemmer à 1 Kr.	15 — » —
Kommissionssalg af Aarbøger.....	36 — » —
Salg af gl. Aarbøger.....	257 — » —
Statstilskud for Finantsaaret 1915—16....	200 — » —
Tilskud fra Fyens Stifts patr. Selskab....	25 — » —
Tilskud fra Assens Amtsraad.....	25 — » —
Tilskud fra Hr. Forlagsboghandler Milo, Odense.....	25 — » —
Tilskud fra Bondestandens Landboforen..	10 — » —
Indvundne Renter.....	7 — 13 —
Summa Indtægt....	1586 Kr. 71 Øre
Balance....	1586 Kr. 71 Øre

Udgift.

Udgifter ved Udgivelsen af Aarsskriftet (800 Exemplarer.....	714 Kr. 80 Øre
Afdrag paa Mindeskrift om Sognepræst de Thurah.....	400 — » —
Fragt af Aarbøger.....	4 — 30 —
Medlemsbidrag til dansk hist. Fællesfor- ening for Aarene 1915 og 1916.....	37 — 05 —
Udbetalte Forfatterhonorar.....	120 — » —
Bidrag til Foredragsholdere og Møder...	83 — 80 —
Trykning af Cirkulærer m. m.....	10 — 59 —
Portoudlæg m. m. for Skriftudvalget.....	21 — 37 —
Summa Udgift....	1391 Kr. 91 Øre
Beholdning den 1. Januar 1916.....	194 — 80 —
	1586 Kr. 71 Øre

Søndergaarde, i Januar 1916.

Lykke-Meyer,
Kasserer.

Nærværende Regnskab er af Undertegnede af Generalforsamlingen valgte Revisorer gennemgaaet og intet fundet at bemærke. Tilhørende Bilag og Kassebeholdningen er os forevist.

p. T. Odense, den 12. Februar 1916.

H. Christoffersen.

N. M. Madsen.

Tillæg til Medlemsliste.

Odense Købstad.

Andreasen, C., Ingeniør, Kongens-
gade 31.
Haagerup, Marie, Frøken, Store
Graabrødrestrede 3.
Hansen, Kaptajn, Langelinie.
Holbeck, Alfred, Grosserer (livs-
værdigt Medlem).
Jacobsen, Frue, Kragstbjerg.
Jensen, Aage, Repræsentant,
Læssøegade 139.
Jørgensen, H. C., Portner, Fyns
Forsamlingshus.
Lund, Cigarhandler, Vesterbro 3.
Martin, Sv., Redaktør, Fyns Tidende.
Nyborg, H., Isenkræmmer, Vesterg.
Odense kommunale Læsesal, Ve-
stergade 15.
Pedersen, Chr. M. K., Musæumsin-
spektør.
Rasmussen, Sophus, Lærer, Thors-
gade 62.

Odense Herred.

Verninge Sogn.

Nielsen Jacob, Frue, Langsted-
gaard, Knarreborg.
Prydz, Helga, Frøken, Aavang,
Knarreborg.

Brylle Sogn.

Jensen, Johanne P., Frue, Venners-
minde, Tommerup.

Vissenbjerg Sogn.

Jørgensen, Frøken, Skalborg.

Bjerge Herred.

Kerteminde.

Bjerre, C., Højskoleforstander.
Bom, R. E., Skomagermester, Ve-
stergade.
Eriksen, Chr., Boghandler.
Haandværker- og Industriforenin-
gen.
Jensen, F., Frøken, Vestergade 35.
Jensen, P., Konditor, Langgade.
Madsen, Joh., Glarmester.
Meier, N., Sognepræst.

Aasum Herred.

Rønninge og Rolfsted Sogne.

Jensen, Forpagter, Rønninge Sø-
gaard, Ullerslev.

Fraugde Sogn.

Sørensen, Lærer, Over Holluf,
Marslev St.

Sønder Næraa Sogn.

Sdr. Næraa Sogneraad pr. Aarslev.
Jensen, Chr., Sognefoged, Sønder
Næraa, Aarslev.

Nørre Lyndelse og Højby Sogne.

Hansen, Jens, Gmd., Dømmestrup,
Fangel.
Højmark, Anders, Gmd., Dømme-
strup, Fangel.
Jensen, Jens P., Gmd., Lumby,
Aarslev.
Nørre Lyndelse Sogneraad, Nr.
Lyndelse, Aarslev.

Nørre Søby Sogn.

Nørre Søby Sogneraad, Nr. Søby.

Lunde Herred.

Hjadstrup Sogn.

Dalgaard, Gmd., Hjadstrup, Kap-
pendrup.

Allesø og Næsbyhovedbroby Sogne.

Hansen, Jens Marius, Tjenestekarl,
Allesø, Odense.
Sørensen, Ejendomshandler, Sø-
hus, Odense.

Skam Herred.

Klinte og Grindløse Sogne.

Knudsen, Jens Peter, Gmd., Grind-
løse, Jullerup.

Uggerslev og Nørre Højrup Sogne.

Hansen, Dyrlæge, Uggerslev.

Skovby Herred.

Bogense.

Fabricius, Apoteker.
Jensen, Postekspedient.
Lauesen, Chr., Kæmner.
Petersen, R., Fabrikant.
Rasmussen Villemoes, Mejeribe-
styrrer.

Skovby og Ore Sogne.

Madsen, H. C., Partikulier, Skovby,
Kassemose.

Guldbjerg og Nr. Sandager Sogne.
Møller, Lærerinde, Smidstrup,
Guldbjerg.

Veflinge Sogn.
Jeppesen, A. Henrik, Grdjr., Fugle-
bjerglund, Veflinge.
Petersen, Købmand, Veflinge.

Vigerslev Sogn.
Holstein, Berner Schilden, Baron,
Langesø (livsvarigt Medlem).

Søndersø Sogn.
Hansen, Chr., Møller, Dallund,
Søndersø, Odense.

Baag Herred.

Assens.

Beyer, Provst.
Kranold, Partikulier, Baronvej.
Lütchen Petersen, Erik, Kontorist.
Rasmussen, A. C., Assistent.

Gamtofte Sogn.
Gamborg, Jens, Gmd., Hestholm,
Assens.
Rasmussen, N. L., Gmd., Holme-
gaard, Ebberup.

Barløse Sogn.
Andersen, Dyrlæge, Barløse, Assens.
Thade Karlsen, Jørgen, Smed, Bar-
løse Torp, Assens.

Sandager og Holevad Sogne.
Sandager-Holevad Sogneraad, As-
sens.
Smerup, Lars Peter Mortensen,
Holevad, Assens.

Skydebjerg og Orte Sogne.
Laugesen, L., Hotelejer, Aarup.

Søllested og Vedtofte Sogne.
Søllested og Vedtofte Sogneraad.

Kjøng Sogn.
Bisgaard, H., Tømmerhandler,
Glamsbjerg.
Dinesen, Gmd., R. af Dbg., Kjøng,
Glamsbjerg.
Høg, Urmager, Glamsbjerg.

Dreslette Sogn.
Damsbo, Proprietær, Flenstofte,
Ebberup.

Vends Herred.

Middelfart.
Behrends, Partikulier.
Boesen, Frøavler.

Føns Sogn.
Idum, A. R., Sognepræst, Føns pr.
Nørre Aaby.

Vejlby Sogn.
Larsen, L., Lærer, Stauerby, Mid-
delfart.

Gjeldsted og Rørup Sogne.
Jensen-Vedding, F., Gmd., Lille-
mark, Gjeldsted.
Larsen, M., Gmd., Aalsbo, Gjeldsted.
Petersen, S. P., Proprietær, Holme-
gaard, Gjeldsted.
Steffensen, Proprietær, Hønnerup-
gaard, Gjeldsted.
Steffensen, Forvalter, Sønder-
gaarde, Aarup.

Svendborg Amt.

Bentzen, Gmd., Pilegaard, Trunde-
rup.
Dam Nielsen, Læge, Allested.
Hansen, Carl, Bankdirektør, Faa-
borg.
Mikkelsen, Forpagter, Lundegaard,
Nr. Broby.
Mortensen, Entreprenør, Søby,
Ærøskøbing.
Rejle, Lærer, cand. phil., Skaarup.

København.

Nielsen, Henrik, Grosserer, Vestre
Boulevard 41 (livsvarigt Medlem).
Rigsarkivet, København.

Sjællands Stift.

Frandsen, Forpagter, Lykkesdal,
Taastrup.
Heide, Fr., Næstvedvej, Ringsted.

Aalborg Stift.

Malmberg, Overtelegrafist, Aalborg.

Indholdsfortegnelse til I. Bind.

Bestyrelsens Navne.	
Skriftudvalget: Indledning	Side
F. Hjort: Kirkelammet	1
R. J. Jensen: Fra Hoveriets Dage	4
N. M. Elling: En gammel Bylov	20
C. Reimer: Eiler Rønnovs Gaard.....	34
do.: Lidt om 3 Odensegaarde	41
F. Hjort: Optegnelser om Broholm	50
H. L. Møller: Om Bevarelsen af vore historiske Mindesmærker	71
J. Nielsen: Valget i Kerteminde 1855	82
K. Rasmussen: En Smuglerhistorie fra Hindsholm	97
John M. Møller: Amtsbibliotheket i Assens.....	107
R. J. Jensen: En Mindekrands.....	114
Sophie Breum: Danmarks ypperste Kunstsmed og hans Værker paa Fyn	121
K. Rasmussen: Vissenbjerg Selvejere	128
C. Reimer: Lidt om den gl. Husflid paa den nordfynske Slette og en af dens Forkæmpere	174
do.: Fyns Folkemuseum, Tilføjelse.....	187
F. Hjort: Om Borgmester Jørgen Nielsen i Assens	188
N. M. Elling: Sønderø Skole, Træk af Lærernes og Skolens Historie	208
C. Klitgaard: Nogle Optegnelser fra Middelfart	219
F. Hjort: Bidrag til Frøbjergs Historie.....	221
Skriftudvalget: Meddelelser	256
Lykke-Meyer: Historisk Samfunds Regnskab for 1913	259
Sekretæren: Medlemsliste	260
Fernando Linderberg: Kristen Larsen. Et Tidsbillede	267
S. Jørgensen: Bogense i gamle Dage	294
C. Reimer: Spredte Træk, fynske Personer vedrørende	305
Martin Skovbo: Oldefars Testimonium	318
John M. Møller: Til Assens Latinskoles Historie	329
do.: Fra Kirkebogen.....	364
R. J. Jensen: Fra Svenskekrigens Tid	367
H. Hansen: Hindsgavl Gods og dets Beboere.....	377
P. E. Jensen: Nogle Træk af Grindløse Sogns Historie	401
P. Andersen: To Gaarde og deres Beboere	408
F. Hjort: Regnskabet for 1914	439

	Side
Skriftudvalget: Meddelelser	440
Sekretæren: Medlemsliste, Tillæg	443
J. B. Bang: Nordfyns hellige Kilder	447
R. Nielsen: Glavendrup-Stenen	459
John M. Møller: Uddrag af V. P. Seidelins Manuskript om Dreslette Sogn	474
do.: Til Fangel Sogns Præstehistorie	517
Kai G. Uldall: En gl. fynsk Lægebog ell. Cyprianus	522
C. Reimer: Dyrevenlighed i Begyndelsen af forrige Aarhundrede...	537
Kai C. Uldall: Indberetninger om den økonomiske Tilstand i Vest- fyn i 1735	548
H. Hansen: Æbelø	578
Fr. Heide: Bidrag til Fyns Flora i det 18. Aarhundrede	592
R. J. Jensen: Fra forrige Tider	607
F. Hjort: Nye historiske Bøger	615
Skriftudvalget: Meddelelser	619
Lykke-Meyer: Regnskabet for 1915	622
Sekretæren: Tillæg til Medlemslisten	623
Indholdsfortegnelse til 1ste Bind	625
F. Hjort: Mindeskrift om Præsten H. C. de Thurah.	

John M. Møller: Mindeskrift om H. C. de Thurah	107
F. J. Jensen: En Mindeskrift	134
<u>Indholdsfortegnelse til 1ste Bind</u>	137
F. Hansen: Bidrag til Fyns Flora i det 18. Aarhundrede	138
C. Reimer: Dyrevenlighed i Begyndelsen af forrige Aarhundrede	174
R. J. Jensen: Fra forrige Tider	177
F. Hjort: Nye historiske Bøger	187
Skriftudvalget: Meddelelser	188
Lykke-Meyer: Regnskabet for 1915	206
Sekretæren: Tillæg til Medlemslisten	210
Indholdsfortegnelse til 1ste Bind	217
F. Hjort: Mindeskrift om Præsten H. C. de Thurah	225
John M. Møller: Mindeskrift om H. C. de Thurah	237
F. J. Jensen: En Mindeskrift	241
J. B. Bang: Nordfyns hellige Kilder	247
R. Nielsen: Glavendrup-Stenen	259
John M. Møller: Uddrag af V. P. Seidelins Manuskript om Dreslette Sogn	274
do.: Til Fangel Sogns Præstehistorie	317
Kai G. Uldall: En gl. fynsk Lægebog ell. Cyprianus	322
C. Reimer: Dyrevenlighed i Begyndelsen af forrige Aarhundrede...	337
Kai C. Uldall: Indberetninger om den økonomiske Tilstand i Vest- fyn i 1735	348
H. Hansen: Æbelø	378
Fr. Heide: Bidrag til Fyns Flora i det 18. Aarhundrede	392
R. J. Jensen: Fra forrige Tider	407
F. Hjort: Nye historiske Bøger	415
Skriftudvalget: Meddelelser	419
Lykke-Meyer: Regnskabet for 1915	422
Sekretæren: Tillæg til Medlemslisten	423
Indholdsfortegnelse til 1ste Bind	425
F. Hjort: Mindeskrift om Præsten H. C. de Thurah.	

Historisk Samfunds Bestyrelse 1916.

Hmd. *Martin Rasmussen*, Tarup pr. Aarslev.
Sognefoged *Ras. Jørgensen*, Tarup pr. Odense.
Lærer *Jørgen Nielsen*, Nørre Lyndelse pr. Aarslev.
Redaktør *Høi-Jensen*, »Odense Avis«, Odense.
Højskoleforstander *R. Nielsen*, Særslev pr. Jullerup.
Gaardejer *R. J. Jensen*, Sandager Næs pr. Assens.
Murmester *S. Meyer*, Kerteminde.
Hofjægermester *Hofman Bang*, Hofmansgave pr. Otterup.
Apotheker *Helm*, Middelfart.
Lærer *Elling*, Søndersø pr. Odense.
Pastor *Wested*, Stenløse pr. Sct. Clemens. Sekretær.
Skovrider *Lykke-Meyer*, Søndergaard pr. Aarup. Kasserer.
Proprietær *F. Hjort*, Baagegaard pr. Tommerup. Formand.

} Tillige
i
Skrift-
udvalget.

Bestyrelsen og Repræsentanterne kan modtage Indmeldelse af nye Medlemmer. Kontingent er 2 Kr. om Aaret, og derfor faas Aarbogen og alle Møder og Foredrag uden ekstra Betaling.

Bestyrelsen beder alle Medlemmerne være sig behjælpelig med at faa interesserede Mennesker til at indmelde sig som nye Medlemmer, ligesom den meget gerne modtager Oplysninger om, hvor der ligger Stof, som maatte egne sig til Optagelse i Aarbogen.

Meddelelser til Medlemmerne.

Generalforsamlingen, der kun vil blive averteret paa denne Maade, vil i Aar blive afholdt paa Grand Hotel i Odense Tirsdagen den 6. Marts, Kl. 12 pr.

Dagsorden:

Meddelelser af Formanden.

Regnskabet fremlægges til Godkendelse.

Valg af Bestyrelsesmedlem.

do. af Suppleanter.

do. af Revisorer.

Eventuelt: Forhandling om andre Foreningen
vedrørende Spørgsmaal.

Efter Generalforsamlingen vil Skolebestyrer *H. Rasmussen*, Odense, Kl. 1, holde Foredrag om *Livet i en Nordfynsk Landsby i Midten af forrige Aarhundrede* og derefter vil

Formanden for Dansk Numismatisk Forening Fuldmægtig i Ministeriet *Vilcke*, København, Kl. 2, holde Foredrag om *Dansk Møntvæsen gennem Tiderne*.

Til Oplysning vil der være udstillet en lille Samling gamle Mønter.

Til Foredragene er alle velkomne og Adgangen fri.

Bestyrelsen holder Møde samme Dag og Sted Kl. 11 pr.

P. F. V.

F. Hjort.

Indholdsfortegnelse.

	Side
<i>J. B. Bang:</i> Nordfyns hellige Kilder.....	447
<i>R. Nielsen:</i> Glavendrup-Stenen	459
<i>John M. Møller:</i> Uddrag af P. V. Seidelins Manuskript om Dreslette Sogn.....	474
<i>do.:</i> Til Fangel Sogns Præstehistorie.....	517
<i>Kaj G. Uldall:</i> En gl. fynsk Lægebog, Cyprianus.....	522
<i>C. Reimer:</i> Dyrevenlighed i Begyndelsen af forrige Aarhundrede	537
<i>Kaj G. Uldall:</i> Indberetningen om den økonomiske Tilstand i Vestfyn i 1735	548
<i>H. Hansen:</i> Æbelø	578
<i>Fr. Heide:</i> Bidrag til Fyns Flora i det 18de Aarhundrede .	592
<i>R. J. Jensen:</i> Fra forrige Tider	607
<i>F. Hjort:</i> Nye historiske Bøger	615
<i>Skriftudvalget:</i> Meddelelser	619
<i>Lykke Meyer:</i> Regnskabet for 1915	622
<i>Sekretæren:</i> Tillæg til Medlemsliste	623
<i>do.:</i> Indholdsfortegnelse til I. Bind.....	625